

Получена: 22.11.2019 г.

Приета: 25.11.2019 г.

ТВОРЧЕСКИЯТ ПЪТ НА проф. ГЕОРГИ СТЕФАНОВ

Вл. Костов¹

Ключови думи: инженер, доктор хонорис кауза на ТУ Виена

Георги Стефанов Стефанов е роден на **14.05.1919 г.** в гр. София.

Той е пряк потомък на ръководителя на Априлското въстание в гр. Перушица Петър Бонев – един от съратниците на Левски и участник в Легията на Раковски. Потомък е и на Георги Стефанов, адвокат, чийто монумент стои и днес в центъра на Пазарджик – като родоначалник на социалистическото движение в града. Баща му, Стефан Стефанов, е бил между видните български инженери от своето време – участвал активно в строителството на новите жп линии в България от средата на ХХ век.

През **1937 г.** Георги Стефанов завършва полукласическия и реален отдел на I-ва Софийска мъжка гимназия.

През **1942 г.** завършва строително инженерство във Виенската Политехника – сега ТУ Виена (фиг. 1).

През **1943 – 1944 г.** е асистент в катедра „Bodenmechanik und Grundbau“ при prof. O.K. Fröhlich в ТУ Виена.

През **1946 – 1953 г.** е асистент на проф. Б. Балусhev в катедра „Пътища и земна механика“, в последствие катедра „Земна механика и фундиране“.

През **1947 г.** инж. Стефанов е на специализация във Виена и при връщането си доставя окомплектован апарат за плоско срязване с 3 касети, 3 компресионни касети, паничка с браздач на Казагранде и 3 ареометъра. На следващата година той създава първата лаборатория по Земна механика в България и обучава първите кадри за нея (фиг. 2).

През **1953 г.** е избран за доцент с хабилитационен труд, свързан с определяне на границата на протичане на почвите с конус.

През **1948 – 1956 г.** е началник отдел и зам.-директор на Научноизследователски строителен институт (НИСИ), където съставя първите стандарти за класификация и определяне на свойствата на строителните почви.

През **1953 – 1960 г.** е доцент в Минно-геоложкия институт (МГИ), където създава катедра „Строително дело“.

¹ Владимир Костов, проф. д-р инж., кат. „Геотехника“, УАСГ, бул. „Хр. Смирненски“ № 1, 1046 София, e-mail: vladimir.kostov@vizi-engineering.com

Фиг. 1. Студентите: Методи Бейков (в ляво) и Георги Стефанов (в средата)

Фиг. 2. Създателите на първата лаборатория по Земна механика в България

През **1960 – 1966 г.** става професор с хабилитационния труд „Строителни свойства на българските лъсови почви“ и зам.-ректор.

През **1964 – 1970 г.** е началник отдел и директор в МНП (по съвместителство). Създава дирекция „Наука“, която регламентира дейността на научноизследователските сектори във ВУЗ и утвърждава разпределението на средствата за научни изследвания, обосновка на разпределението на средствата за книги и списания в библиотеките на Българските ВУЗ и утвърждава Правилник, регламентиращ издаването на годишниците във ВУЗ.

След работа в НИСИ, МГИ и началник отдел и директор в МНП, отново през **1966 г.** постъпва на работа в ИСИ като професор и ръководител катедра „Земна механика, фундаменти и инженерна геология“ до **1986 г.**, когато се и пенсионира.

В периода **1966 – 1986 г.**, като зам.-ректор на ВИСИ, създава Сектор за проучване и проектиране (СПП) към НИС. Като главен редактор на Годишника на института регламентира дейността му с Правилник, като създава и свитъци, обединяващи интересите по факултети.

През **1967 – 1968 г.** по съвместителство е ръководител на проектантска група към ЦК на БКП, която отхвърля строителството на нов партиен дом. По същото време участва в осуетяването на проектирания канал „Русе – Варна“, с което се спестяват стотици милиони лв.

През **1986 г.** се пенсионира и остава като хоноруван преподавател в УАСГ, като през последните години чете лекции и упражнения на немскоезичното преподаване на студентите от Хидротехническия факултет и Факултета по транспортно строителство, съвместно с ТУ Виена.

През **1990 г.** е избран за D-г h.c. на ТУ Виена, а през 1993 г. получава златна диплома по случай 50 год. от завършването на ТУ Виена.

Проектантската практика на проф. Георги Стефанов е свързана с проектирането и изграждането на голям брой национални обекти най-вече от хидротехническото строителство (първите лабораторни изследвания на земни проби от стената на язовир „Росица“), като експерт, консултант или член на експертни, технически или други комисии при различни ведомства.

Бил е рецензент на много книги, научни трудове, статии и публикации. Участвал е в много от специализираните съвети на конкурси за научни степени и звания. Бил е член на комисията по строителни и минни науки при ВАК.

Бил е председател на НТС по строителство, началник на отдел „Квалификация“ при НТС, като е съдействал за въвеждането на следдипломното обучение в България.

Проф. Георги Стефанов е бил редактор на годишници, енциклопедии, книги, списания и периодични издания.

Участвал е в голям брой международни конгреси, конференции и съвещания като председател на секции, генерален докладчик и панелист.

През **2000 г.** Австрийското дружество по Земна механика и геотехническо инженерство, под председателството на prof. Dr. h. c. dipl. Ing. Heinz Brandl преотстъпи организирането и провеждането на XIV Международна младежка конференция на младите геотехници на Българското дружество (фиг. 3).

Под ръководството на проф. Стефанов бе сформиран организационен комитет, който организира и проведе конференцията в Дома на архитектите тогава „Св. Св. Кирик и Йолита“, край Асеновград. Официални гости бяха prof. Dr. h. c. dipl. Ing. Heinz Brandl, prof. Dr. Civ. eng. Seco e Pinto – председател на Португалското дружество и проф. инж. Христов от ТУ в Щудгард. Всички доклади бяха публикувани в специално луксозно издание.

Фиг. 3. Отляво надясно: проф. инж. Христов от ТУ в Щудгард, проф. Г. Стефанов, prof. Dr. h. c. dipl. Ing. Heinz Brandl и prof. Dr. Civ. eng. Seco e Pinto

Фиг. 4. Изглед от Passau – Германия

През **2002 г.** благодарение на немското дружество по Земна механика и геотехническо инженерство и с проявената активност на Dr. Dipl. Eng. В. Задгорски, група от Българското дружество по Земна механика и геотехническо инженерство (проф. Г. Стефанов, доц. Б. Киров, доц. Г. Франгов и моя милост) бяхме поканени и участвахме в XII-та Дунавска Европейска конференция по Геотехническо инженерство – от 27 до 28.05.2002 год. в Passau – Германия за сметка на дружеството (фиг. 4). За мен това беше едно изключително преживяване, поради участието ми за първи път в такъв грандиозен, организиран по перфектен начин научно-приложен симпозиум, с участието на редица световно известни специалисти в областта на Геотехническото инженерство. Нашата група се представи с два доклада и с участието на проф. Стефанов като дуайен на настоящата конференция в Работната група за избор на място за следващата Дунавска Европейска конференция (в Хърватска).

През пролетта на **2002 г.**, под ръководството на проф. Стефанов, бе проведена Юбилейна научна сесия, посветена на 100-годишнината от рождението на проф. Б. Балусhev, а през май 2004 г. бе проведена втора юбилейна научна сесия, посветена на 110 год. от рождението на проф. В. Минков.

Фиг. 5. Слово на проф. Стефанов по повод неговата деветдесетгодишнина

През **2009 г.** официално бе честван 90-годишният юбилей на проф. Георги Стефанов (фиг. 5). На тържеството присъстваха близки и роднини на юбиляря, много колеги и гости.

Накрая бих желал да завърша, цитирайки думите на проф. Георги Стефанов:

„Всяко нещо трябва да се върши така, че да оставя добра следа.“